

Öğretmen Adaylarının Sosyal Medya Bağımlılığı ve Akademik Erteleme Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*

(Examination The Relationship Between Teacher Candidates' Social Media Addiction And Academic Performance)

Hamide AKBAŞ COŞAR¹, Hatice GEDİK²

Makale Bilgileri

Article History

Alındı/Received:

05/05/2021

Düzeltilme alındı/ Received
in revised form:

30/05/2021

Kabul edildi/Accepted:

30/05/2021

Article Type:

Araştırma Makalesi
Research Article

DOI:

10.48174/buaad.932899

Öz

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıkları ile akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Ayrıca öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıklarının ve akademik erteleme davranışlarının çeşitli değişkenler açısından farklılaşma durumları da incelenmiştir. Araştırmanın evreni 2018-2019 eğitim öğretim yılında Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Aksaray Üniversitesinde eğitim gören sekiz farklı branştan ve dört farklı sınıf düzeyinden oluşan 1006 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada verileri toplamak amacıyla; araştırmacı tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Formu”, Tutgun Ünal ve Deniz (2015) tarafından geliştirilen “Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği” ve Çakıcı (2003) tarafından geliştirilen “Akademik Erteleme Ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizi ve çözümlenmesi için “SPSS 21.0” programı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık seviyesinin az seviyede bağımlı oldukları ve akademik erteleme düzeylerinin ise orta seviyenin üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca araştırmada öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılığı ve akademik erteleme davranışları arasında birçok değişken tarafından farklılıklar tespit edilmiştir. Örneğin; öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıklarının; öğrenim gördükleri anabilim dalı, aile gelir düzeyi, baba öğrenim durumu, sosyal medyayı kullanım yılı, sosyal medyada harcadıkları günlük süre ve internette harcadıkları günlük süre gibi değişkenlerle arasında anlam bakımından farklılıklar bulunmuştur. Bunun yanı sıra öğretmen adaylarının akademik erteleme seviyelerinin; öğrenim gördükleri anabilim dalı, sosyal medyada harcadıkları günlük süre ve internette harcadıkları günlük süre değişkenleri arasında anlam bakımından farklılıklar bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler:

Sosyal medya bağımlılığı, akademik erteleme davranışı, öğretmen adayları.

© 2021 BUAAD-BIJAR. Tüm hakları saklıdır.

Kaynak Gösterme / To cite this article:

Akbaş Coşar, H., & Gedik, H. (2021). Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılığı ve akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Bayterek Uluslararası Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 32-65. doi:10.48174/buaad.932899

* Bu çalışma, birinci yazarın Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 12.06.2019 tarihinde kabul edilmiş olan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

¹Sosyal Bilgiler Alan Uzmanı, hamideakbas59@gmail.com, 0000-0003-0147-1739

²Dr. Öğretim Üyesi, Aksaray Üniversitesi, htgedik@gmail.com, 0000-0001-9090-7754

Summary

1. Introduction

The aim of this study was to investigate the relationship between social media dependencies of teacher candidates and academic procrastination behaviors. In addition, the differentiation of teacher candidates' social media dependencies and academic procrastination behaviors in terms of various variables were also examined. Social media addiction, 'intensive use of the internet, the desire to be on the internet constantly, being aggressive when deprived of the internet, distancing from social environment and family' It is a type of addiction that appears in the form of. Social media addiction causes people to compromise on eating, sleep and social issues, and postpone many activities that people need to do. Students who are addicted to social media frequently show procrastination behaviors. Due to the increase in the use of internet and social media especially among the young population in our country, it is very important to examine and follow the problems that may arise from this situation and to take the necessary precautions.

2. Method Instruments

Universe constitutes the teacher candidates who are studying in different departments at Aksaray University Faculty of Education In the 2018-2019 academic year. The sample of the study consisted of 8 different departments and four class from Aksaray University in 2018-2019 academic year and 1006 teacher candidates at different grades. In order to collect data; Personal Information Form developed by the researcher, 1 Social Media Addiction Scale "developed by Tutgun Ünal and Deniz (2015) and" Academic Procrastination Scale developed by Çakıcı (2003) were used. The analysis of the obtained data was analyzed in SPSS 21.0 program.

3. Findings, Discussion and Results

According to the findings of the study, the level of social media addiction of pre-service teachers was found to be low. It is seen that the higher the family income of the teacher candidates, the higher the social media addiction rate. As teacher candidates' duration of social media use increases, their social media addiction rates also increase. The increase in the frequency of social media use also increases the level of social media addiction. It was understood that as the time the teacher candidates spent on social media increased, the rate of social media addiction also increased.

It was found that the academic procrastination behavior levels of the teacher candidates were above the middle level. It can be said that pre-service teachers exhibit procrastination behavior academically. In the study, it was found that male participants 'academic procrastination scores were higher than female participants' academic procrastination scores.

In the study, it was determined that the relationship between internet and social media use and academic procrastination behaviors was significant. Participants spend a lot of time on the internet and social media and cannot leave these environments in time. Therefore, the participants do not do their academic duties on time, such as doing their homework, preparing for exams, and following their plans, and they show procrastination. In the studies conducted, it was stated that the duration of social media use affects occupation, and as the duration of the participants use social media media increases, they postpone their academic work. As the social media addiction increases, the teacher candidates spend less time studying, delay their homework, do not follow the lesson plan, and usually work for exams on the last days. It can be said that pre-service teachers either do not do or postpone their academic homework because they want to do more and more enjoyable things on social media. It is seen that the teacher candidates participating in the research have academic procrastination behavior. Procrastination behavior is more common in male teacher candidates. Social media addictions lead prospective teachers to academic procrastination. The academic procrastination level is above the intermediate level. Therefore, they need to get rid of their social media addiction. Studies have found that students' social media attitudes are effective in academic procrastination. Studies have shown that the academic procrastination levels of the participants are above the medium level.

Keywords: social media addiction, academic procrastination, teacher candidates

GİRİŞ

Sosyal medya, web 2.0 teknolojisinin interneti paylaşım ortamına çevirmesiyle, giderek yaygınlaşmış, insanlarla olan iletişimi ve etkileşimi üst seviyelere çıkararak potansiyel bir güç haline gelmiştir. Sosyal medya, her an her yerde düşünen ve düşündüklerini ifade eden insanları ve dünyanın neresinde olursa olsun görmek istenilmeyen bir olaya tepki verebilecek tüm kişi ve kurumları bünyesinde toplayıp örgütlendiği sanal bir dünya oluşturmuştur (Büyüksener, 2009).

Global Digital (2019) raporuna göre dünya nüfusu 7 milyar 676 milyon kişiden oluşmaktadır. Toplam nüfusun %45'lik kısmını oluşturan 3 milyar 484 milyon kişi aktif sosyal medya kullanıcısıdır (URL 1). Türkiye istatistiklerine göre ülkemizin nüfusu 82 milyon 44 bin kişiden oluşmaktadır. Bu nüfusun %63'ünü oluşturan 52 milyon kişi aktif sosyal medya kullanıcısıdır (URL 2).

Sosyal medyada geçirilen süre değerlendirildiğinde ise dünya ortalaması 2 saat 16 dakikadır. Buna göre, Filipinler 4 saat 12 dakika ile birinci sırada, Brezilya 3 saat 34 dakika ile ikinci sırada ve Kolombiya 3 saat 31 dakika ile üçüncü sırada yer almaktadır. Dünyada internet kullanımında on dördüncü sırada olan Türkiye ise, 2 saat 46 dakika ile on altıncı sıradadır ve dünya ortalamasının üstündedir. Dünyada internet kullanımında listenin sonunda olan Japonya günlük 36 dakika sosyal medya kullanımıyla yine listenin sonunda bulunmaktadır. 2019 Ocak verilerine göre Facebook, Youtube, WhatsApp dünyada en çok kullanılan sosyal medya platformlarıdır. Günümüzde özellikle gençlerin tercih ettiği Instagram ise 1 milyar kullanıcı ile altıncı sırada yer almaktadır (URL 3).

27 Ocak 2019 tarihinde We Are Social tarafından yayınlanan Türkiye raporuna ait değerlendirmelere bakıldığında toplam nüfus 82.44 milyon kişidir. Ülkemizde toplam nüfusun %72'lik oranına denk gelen 59.36 milyon aktif internet kullanıcısı bulunmaktadır. Aktif bir şekilde sosyal medyayı kullananların oranı ise %63'lük oranla 52 milyon kişidir (URL 4).

Youtube, Instagram, WhatsApp ve Facebook Türkiye'de en çok tercih edilen sosyal medya platformlarıdır.

Sosyal Medya Bağımlılığı ve Akademik Erteleme Davranışı

İnternete bağımlı olma kavramı ilk kez Psikiyatri profesörü Arnold I. Goldberg'in arkadaşlarına yapmış olduğu bir şaka ile ortaya çıkan bir rahatsızlıktır. Goldberg, 1996 yılında bu tanıyı ortaya koyarken DSM - IV'te yer alan madde bağımlılığı ölçütlerini temel alarak internet bağımlılığını, "internet kullanım süresinin başlangıcından itibaren sene içerisinde ansızın ortaya çıkan, madde bağımlılığı belirtilerinin çoğunu gösteren, bireylerde klinik olarak belirgin sorun ve sıkıntılara yol açan kontrol edilemez internet kullanımı olarak tanımlamaktadır (Goldberg, 1996; akt. Dalaylı, 2018).

Turel ve Serenko (2012)'ya göre sosyal medya kullanımı bireyde zevk hissi vermektedir, bu zevk hissi ise bireyi daha çok sosyal medya kullanımına itmektir, aşırı sosyal medya kullanımı ile bireyde bir süre sonra sosyal medyaya karşı bağımlı olma hissi oluşmaktadır. Tutgun Ünal (2015)'a göre daha önceleri problemlerli internet kullanımı ve internet bağımlılığı için kullanılan bağımlılık belirtileri artık günümüzde sosyal medya ortamları ve sosyal medya kullanımı için görülmeye başlamıştır. Bundan dolayı daha önceleri internet kullanımı ve internet bağımlılığına yönelik yapılan araştırmaların artık sosyal medya kullanımı ve sosyal medya bağımlılığı özellikle de Facebook bağımlılığı konusuna kaydığı görülmektedir.

Polat (2018)'a göre bireylerin sosyal ağlarda olan etkileşimi gerçek yaşama kıyasla daha çok benimseyen kişiler sosyal medya bağımlısı olurlarken, gerçek yaşamdan kopmaktadır. Bireyin sosyal medyada geçirdiği zamanın artması ailesine, ilişkilerine, arkadaşlarına daha az zaman ayırmasına neden olmaktadır. Birey bu sanal ortamlarda kurduğu sosyal ilişkilerden mutluluk hissi aldığı için, gerçek yaşamdan daha sosyal olduğunu ve insanlarla olan iletişimde daha aktif olduğunu düşünür. Aslında beden dilinin ve insanların verdiği tepkilerin samimiyetsiz olması durumundan dolayı duygu eksikliği yaşadığının ve yalnızlığa itildiğinin farkında değildir. Savcı ve Aysan (2017) sosyal medya bağımlılığını; "aşırı kullanmak, kullanma isteğini karşılayamamak, aşırı kullanımdan dolayı etkinlikleri ihmal etmek, aşırı kullanımın sosyal ilişkilere zarar vermesi, olumsuz duygulardan ve yaşam stresinden kaçış aracı olarak kullanmak, kullanımı azaltma isteği ve durdurmada problemler yaşaması" şeklinde açıklamaktadır.

Facebook'un 2006 yılında hayatımıza girmesi ve sosyal ağların kendini sürekli güncelleyerek kullanıcılarına yeni imknlar sunması ile sosyal medya kullanımı yaygınlık kazanmıştır. Bireylerin sosyal medyayı günlük işlerini aksatacak derecede kullandıkları, kendilerini bağımlı hissettikleri ve bu bağımlılığın da sosyal medya bağımlılığı olarak tanımlandığı görülmektedir. Sosyal medya bağımlılığı sosyal medya platformlarının aşırı kullanımı olarak tanımlanmıştır (Tutgun nal, 2015).

Kuss ve Griffiths (2011)'e göre sosyal medya bağımlılığı, özünde davranışsal bir bağımlılıktır. Bu yüzden sosyal medya bağımlıları, madde bağımlıları gibi, bağımlılık belirtileri gösterirler. Bireyler sosyal medyada düşündüklerinden daha fazla zaman harcayabilir, sosyal medya kullanımı konusunda daha fazla aciliyet hissedebilir ve kişisel sorunlarını, suçluluk, kaygı ve bunalım gibi duygularını azaltmak için sosyal medya kullanım arzusu taşıyabilirler. Sosyal medya kullanımını azaltma konusundaki girişimlerinde başarısız olabilir veya sosyal medya kullanımının yasaklanması ya da kısıtlanmasından kaynaklanan bir rahatsızlık durumu yaşayabilirler. Sosyal medya kullanımından dolayı boş zaman aktivitelerinde, koşu ya da yürüyüş gibi egzersizlere verdikleri önceliklerde azalmalar görülebilir. Aşırı sosyal medya kullanımı; aile yeleri, yakın evre ve arkadaşlarını umursamama gibi olumsuzluklara da neden olabilir.

Bireyin yeteri kadar zamanı bulunmasına rağmen yapması gereken işlerini son anına kadar ertelemesi ve alması gereken kararları geciktirmesi olarak ifade edilen bu durumun uzmanlar tarafından davranışsal bozukluk olarak ele alınması gerekir (Ferrari, 1991; akt. Gürültü, 2016). Hazar(2011)'a göre, bağımlılıktaki önemli olan kavramlardan biri de bireyin huzursuzluktan kaçma isteği içinde olmasıdır. Bağımlılık yaratan unsurlar bireylerin huzursuzluktan uzaklaşmasını, kaçmasını sağlıyorsa birey için daha çok kabul görmektedir. Ancak kullanım sürelerinin uzamasıyla; kullanılan araçlar insanları huzursuzluktan kurtarıırken, aynı zamanda tekrar huzursuzluğa itiyorsa

(aynı kullanım oranının eski doyumunu vermemesi), bunu aşmak için de kullanım eğiliminde ve kullanım süresinde artış görülür.

Sosyal medya bağımlılığı internetin yoğun bir şekilde kullanılması, sürekli internette bulunma arzusu, internette bulunma isteğinin önüne geçilememesi, internette geçirilmeyen zaman diliminden keyif alamama durumu, internetten yoksun kaldığında sinirli ve agresif olma durumu, kişinin sosyal çevresinden ve ailesinden kopuşu ve bunun yaratmış olduğu saldırganlık hali şeklinde ortaya çıkan bağımlılık türünü ifade eder (Arisoy, 2009; akt. Çukurluöz, 2016). Sosyal medyaya bağımlı hale gelen ve cep telefonunu elinden düşürmeyen sosyal medya kullanıcıları, bu durumun sorun teşkil ettiğinin farkına varıp uzmanlardan bu konuda yardım almaya başlamışlardır. Uzmanlar, sosyal medya kullanıcılarını bu ortamlardan uzak tutmaya ya da buldukları süreyi azaltmaya yönelik terapi ve eğitimler vermektedirler (URL 5).

Sosyal medya bağımlılığı insanların yemelerinden, uyumalarından ve sosyal anlamda daha birçok konuda taviz vermelerine ve insanların yapmaları gereken birçok aktiviteyi ertelemelerine sebep olmaktadır. Özellikle sosyal medya bağımlısı olan öğrenciler erteleme davranışları ile sık sık karşı karşıya kalmaktadır.

Tutgun Ünal (2015), sosyal ağları en yoğun olarak gençlerin kullandığını belirtmektedir. Daha çok gençlerde görülen sosyal medya bağımlılığı onları birçok şeyden alıkoyma ya da sorumluluklarını ertelemeye alma davranışına itmektedir. Sosyal medya bağımlısı olan gençler uyku, dinlenme ve yemek yemenin yanında daha çok ödev yapma, ders çalışma gibi akademik görevlerini ertelemektedirler. Bundan dolayı, sosyal medya bağımlılığının, akademik erteleme davranışını tetiklediği düşünülmektedir.

Ülkemizde internet ve sosyal medya kullanımının her geçen gün özellikle de genç nüfus arasında artması dolayısıyla, bu durumdan kaynaklanacak sorunların incelenmesi, takip edilmesi ve gerekli önlemlerin alınması büyük önem taşımaktadır. Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık seviyeleri ile akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi yönünde yapılan bu çalışmanın, bu alandaki eksikliklerin belirlenmesi ve çözüm yollarının geliştirilmesi yönünden faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu araştırmanın temel amacı, öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıkları ile akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu amaç doğrultusunda öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıklarıyla, akademik erteleme davranışlarının çeşitli değişkenlere göre farklılaşma durumları tespit edilmeye çalışılmıştır. Aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

Bu amaçlara ulaşabilmek için araştırma kapsamında cevabı aranan alt problemler şunlardır:

- 1- Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıklarının seviyesi nedir?
- 2- Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarının seviyesi nedir?
- 3- Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıkları ve akademik erteleme davranışları arasında bir ilişki var mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıkları ile akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi ve sosyal medya bağımlılıkları ve akademik erteleme davranışlarının çeşitli değişkenlere göre farklılaşma durumunun belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. İlişkisel tarama modelleri, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir (Karasar, 2015).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2018-2019 eğitim öğretim yılında Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini seçilirken örneklem çeşitliliğini sağlamak amacıyla değişik öğretim programlarından (Fen Bilgisi Eğitimi, Matematik Eğitimi, İngilizce Eğitimi, Okul Öncesi Eğitimi, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik, Sınıf Eğitimi, Sosyal Bilgiler Eğitimi ve Türkçe Eğitimi) ve her sınıftan (1., 2., 3., 4.) en az 25 olması koşulu sağlanmıştır. Çalışmaya 676'sı (% 67.2) kadın, 330'u (% 32.8) erkek katılımcı olmak üzere toplam 1006 öğretmen adayı katılmıştır.

Tablo 1

Katılımcıların Anabilim Dalı Değişkenine Göre Dağılımı

Ana Bilim Dalı	n	%
Matematik Eğitimi	131	13,0
Türkçe Eğitimi	118	11,7
Okul Öncesi Eğitimi	119	11,8
Sınıf Eğitimi	128	12,7
İngilizce Eğitimi	129	12,8
Sosyal Bilgiler Eğitimi	119	11,8
Fen Bilgisi Eğitimi	132	13,1
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Eğitimi	130	12,9
Toplam	1006	100

Veri Toplama Araçları

Araştırmada katılımcıların; cinsiyet, öğrenim gördükleri anabilim dalı, sınıf düzeyi, aile gelir durumu, anne ve babanın öğrenim durumu, sosyal medya ve interneti kullanımları durumu ve kullanım süresi, sosyal medya ve interneti günde ortalama kullanım süresi, sosyal medyaya bağlanma ortamları gibi değişkenlere ait bilgileri toplamak amacıyla “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Katılımcıların, sosyal medya bağımlılıklarını ölçmek için Tutgun Ünal ve Deniz (2015) tarafından geliştirilen “Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği”; akademik erteleme davranışlarının incelenmesi için ise Çakıcı (2003) tarafından geliştirilen “Akademik Erteleme Ölçeği” kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılık düzeylerini ölçebilmek amacıyla Tutgun Ünal ve Deniz (2015) tarafından geliştirilen Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği, toplam 41 maddeden ve dört alt boyuttan oluşmaktadır. Beşli likert şeklinde geliştirilmiş olan ölçek “her zaman”, “sık sık”, “bazen”, “nadiren” ve “hiçbir zaman” ifadeleri ile derecelendirilmektedir. Ölçeğin güvenilirliği kapsamında yapılan analizlerde bulunan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0,97’dir.

Akademik Erteleme Ölçeği ise Çakıcı (2003) tarafından lise ve üniversite öğrencilerinin akademik erteleme düzeylerini belirlemeye yönelik olarak yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçme aracı, toplam 19 maddeden oluşan beşli likert tipinde bir ölçektir. İç tutarlılık katsayısı 0,92 olarak tespit edilmiştir (Çakıcı, 2003:77).

Veri Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Tarama sonucunda elde edilen verilerin analizinde yüzde ve frekanslardan yararlanılmıştır. Verilerin çözümlenmesi ve yorumlanmasında Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği ve Akademik Erteleme Ölçeği puanları dikkate alınmıştır. Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği’nin Sınıf, Sosyal medya üyeliği, sosyal medya kullanım sıklığı, günlük internette harcanan süre, anne ve baba eğitim düzeyleri ve aile gelir durumu değişkenlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin analiz sonuçları değerlendirilmiştir. Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği’nden alınan puanlar alt boyutlarıyla birlikte *Sosyal medya bağımlılığı toplam puanları ve Meşguliyet, Duygu durum düzenleme, Tekrarlama ve Çatışma*, puanları ayrı ayrı puanlandırılmıştır.

Öncelikle araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin çeşitli değişkenlere göre frekans ve yüzde dağılımları belirlenmiş, sonra ölçeklerin toplam ve alt boyut puanları için Standart Sapma değerleri hesaplanmıştır. Daha sonra veriler, t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile analiz edilmiştir. Çalışmada iki değişken arasındaki ilişkiyi ve korelasyonu bulmak için ise Pearson korelasyon analizi uygulanmıştır.

BULGULAR

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 2

Katılımcıların Sosyal Medya Bağımlılık Seviyeleri

Ölçek/Alt ölçek	n	min	max	\bar{x}	s
SMB- Toplam	1006	43,00	93,00	99,44	27,31
Meşguliyet	1006	12,00	60,00	35,44	9,83
Duygu durumu düzenleme	1006	5,00	25,00	13,17	4,82
Tekrarlama	1006	5,00	25,00	11,46	4,44
Çatışma	1006	19,00	88,00	39,36	13,87

Tablo 2'ye göre, sosyal medya bağımlılığı ölçeğinden elde edilen ortalama puanın (\bar{x}) 99,44 olduğu görülmektedir. Buna göre, katılımcıların sosyal medyaya *az seviyede bağımlı* oldukları söylenebilir. Alt ölçeklerden alınan ortalama puanlar incelendiğinde, *meşguliyet* alt ölçeğinden alınan ortalama puanın 35,44 olduğu görülmektedir. Aralık katsayılarının hesaplanması ile elde edilen bağımlılık aralıklarına göre değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının meşguliyetlerinden dolayı sosyal medyaya *orta seviyede bağımlı* olduğu söylenebilir. *Duygu durum düzenleme* alt ölçeğinden alınan ortalama puanın 13,17 olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının duygu durum düzenleme alt ölçeğine göre sosyal medyaya *orta seviyede bağımlı* olduğu görülmektedir. *Tekrarlama* alt ölçeğinden alınan ortalama puanın 11,46 olduğu görülmektedir. Aralık katsayılarının hesaplanması ile elde edilen bağımlılık aralıklarına göre değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının tekrarlama alt boyutuna göre sosyal medyaya *az seviyede bağımlı* olduğu söylenebilir. *Çatışma* alt ölçeğinden alınan ortalama puanın 39,36 olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının çatışma alt boyutuna göre sosyal medyaya *az seviyede bağımlı* olduğu görülmektedir.

Tablo 3

Katılımcıların Sosyal Medya Bağımlılık Seviyelerinin ve Alt Boyutlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımı

Ölçek/Alt Ölçek	Cinsiyet	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlamlı Fark
SMB – Toplam	Kadın	676	99,23	26,78	2,16	,142	Yoktur
	Erkek	330	99,88	28,41			
Meşguliyet	Kadın	676	35,90	9,72	,257	,612	Yoktur
	Erkek	330	34,48	10,00			
Duygu durumu Düzenleme	Kadın	676	13,06	4,82	,041	,841	Yoktur
	Erkek	330	13,23	4,83			

Tekrarlama	Kadın	676	11,45	4,41	,143	,706	Yoktur
	Erkek	330	11,47	4,50			
Çatışma	Kadın	676	38,61	13,57	2,71	,100	Yoktur
	Erkek	330	40,87	14,36			

Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık düzeyinin alt boyutlarının ve akademik erteleme düzeyinin cinsiyete göre farklılığın olup olmadığının belirlenmesi için yapılan bağımsız örneklem için t-testi sonucunda; öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılığı puanı ve bunun alt boyutları ile cinsiyet değişkeni arasında anlam bakımından bir farklılaşma olmadığı görülmektedir. Fakat alt ölçeklere bakıldığında ise çatışma ve meşguliyet boyutlarında anlamlı bir farklılaşma olmasa da kadın ve erkek öğretmen adaylarının puanlarında farklılıklar vardır. Kadın öğretmen adaylarının meşguliyet alt ölçeğinden aldıkları puan erkek öğretmen adaylarının meşguliyet alt ölçeğinden aldıkları puandan yüksektir, ayrıca çatışma alt ölçeğinden erkeklerin puanlarının, kadınların puanlarına göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Tablo 3'e göre erkekler kadınlara göre sosyal medyada daha çok çatışma durumu yaşarken, kadınlar erkeklere göre sosyal medyada daha çok meşguliyet durumu yaşamaktadır denilebilir. Duygu durum düzenleme ve tekrarlama alt ölçeklerinde ise, cinsiyete göre bir farklılaşmanın olmadığı görülmüştür.

Tablo 4

Katılımcıların Sosyal Medya Bağımlılık Seviyelerinin ve Alt Boyutlarının Öğrenim Gördükleri Anabilim Dalı Değişkenine Göre Dağılımı

Ölçek/ Alt Ölçek	Öğrenim Gördükleri	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlamlı Fark
SMB- Toplam	A-Matematik Eğitimi	131	108,52	22,66	3,51	,001	A-F
	B-Türkçe Eğitimi	118	96,71	25,18			
	C-Okul Öncesi Eğitimi	119	95,86	25,01			
	D-Sınıf Eğitimi	128	101,54	29,18			
	E-İngilizce Eğitimi,	129	97,51	28,23			
	F-Sosyal Bilgiler Eğitimi	119	94,26	25,51			
	G-Fen Bilgisi Eğitimi	132	101,43	31,26			
	H-Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Eğitimi	130	98,64	27,31			
Toplam		1006	99,44	28,10			
Meşguliyet	A-Matematik Eğitimi	131	37,06	8,58	3,50	,001	A-C
	B-Türkçe Eğitimi	118	33,84	9,32			
	C-Okul Öncesi Eğitimi	119	33,39	9,62			C-D
	D-Sınıf Eğitimi	128	37,37	10,09			
	E-İngilizce Eğitimi	129	34,58	9,44			
	F-Sosyal Bilgiler Eğitimi	119	33,75	9,64			
	G-Fen Bilgisi Eğitimi	132	36,22	10,44			

	H-Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Eğitimi	130	36,82	10,60			
	Toplam	1006	35,44	9,83			
Duygu Durumu Düzenleme	Matematik Eğitimi	131	14,30	3,85	1,77	,089	Yoktur
	Türkçe Eğitimi	118	12,82	4,27			
	Okul Öncesi Eğitimi	119	12,78	4,94			
	Sınıf Eğitimi	128	13,64	5,25			
	İngilizce Eğitimi	129	12,78	4,55			
	Sosyal Bilgiler Eğitimi	119	12,47	4,45			
	Fen Bilgisi Eğitimi	132	13,52	5,37			
	H-Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Eğitimi	130	13,06	5,21			
	Toplam	1006	13,17	4,82			
Tekrarlama	Matematik Eğitimi	131	12,61	3,99	2,79	,007	Yoktur
	Türkçe Eğitimi	118	11,06	4,11			
	Okul Öncesi Eğitimi	119	10,88	4,19			
	Sınıf Eğitimi	128	11,63	4,78			
	İngilizce Eğitimi,	129	11,13	4,57			
	Sosyal Bilgiler Eğitimi	119	11,30	4,18			
	Fen Bilgisi Eğitimi	132	11,18	4,90			
	H-Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Eğitimi	130	10,80	4,41			
	Toplam	1006	11,46	4,44			
Çatışma	A-Matematik Eğitimi	131	44,66	11,55	3,67	,001	A-F
	B-Türkçe Eğitimi	118	38,97	12,67			
	C-Okul Öncesi Eğitimi	119	38,79	12,03			A-H
	D-Sınıf Eğitimi	128	38,89	14,71			
	E-İngilizce Eğitimi,	129	39,01	15,24			
	F-Sosyal Bilgiler Eğitimi	119	36,73	12,87			
	G-Fen Bilgisi Eğitimi	132	39,49	16,06			
	H-Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Eğitimi	130	37,95	13,82			
	Toplam	1006	39,36	13,87			

Katılımcıların, öğrenim gördükleri anabilim dalına göre, sosyal medya bağımlılığı toplam puan, meşguliyet ve çatışma alt boyutları arasında anlamlı farklılık vardır. Sosyal medya bağımlılık puanı, matematik eğitiminde okuyan öğrencilerde daha yüksek iken, sosyal bilgiler eğitiminde okuyan öğrencilerde sosyal medya bağımlılık puanı daha düşüktür. Meşguliyet alt ölçeğinde sınıf eğitimi okuyan öğrencilerin meşguliyet puanlarının okul öncesi eğitiminde okuyan öğrencilerin meşguliyet puanlarından daha düşük olduğu görülmektedir. Matematik eğitiminde okuyan öğrencilerin çatışma puanlarının sosyal bilgiler eğitiminde okuyan öğrencilerin çatışma puanlarından daha düşük olduğu görülmektedir. Duygu durumu düzenleme ve tekrarlama alt ölçekleri ortalama

puanlarının öğrencilerin öğrenim gördükleri anabilim dalına göre anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir. Ayrıca öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılığı toplamına baktığımızda aldıkları puanlara göre, sosyal medya bağımlılık seviyesinin Matematik eğitiminde okuyan öğretmen adaylarının 'orta seviyede bağımlı' oldukları, diğer bölümlerde okuyan öğretmen adaylarının ise 'az seviyede bağımlı' oldukları söylenebilir.

Tablo 5

Katılımcuların Sosyal Medya Bağımlılık Seviyelerinin ve Alt Boyutlarının, Sınıf Değişkenine Göre Dağılımı

Ölçek/Alt Ölçekler	Sınıf düzeyi	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlamlı Fark
SMB- Toplam	1. Sınıf	251	102,95	25,89	2,92	,066	Yoktur
	2. Sınıf	255	99,18	27,81			
	3. Sınıf	255	98,55	27,83			
	4. Sınıf	245	97,12	27,48			
	Toplam	1006	99,44	27,31			
Meşguliyet	1. Sınıf	251	36,34	9,43	1,63	,900	Yoktur
	2. Sınıf	255	35,61	10,11			
	3 Sınıf	255	34,43	10,19			
	4.Sınıf	245	35,38	9,50			
	Toplam	1006	35,44	9,83			
Duygu Durumu Düzenleme	1. Sınıf	251	13,34	4,80	1,95	,266	Yoktur
	2. Sınıf	255	13,11	4,75			
	3. Sınıf	255	13,03	4,98			
	4. Sınıf	245	13,21	4,79			
	Toplam	1006	13,17	4,82			
Tekrarlama	1. Sınıf	251	11,70	4,31	1,32	,034	Yoktur
	2. Sınıf	255	11,73	4,47			
	3. Sınıf	255	11,38	4,47			
	4. Sınıf	245	11,04	4,49			
	Toplam	1006	11,46	4,44			
Çatışma	1. Sınıf	251	41,5	13,54	2,90	,100	Yoktur
	2. Sınıf	255	38,71	14,09			
	3. Sınıf	255	38,27	13,59			
	4. Sınıf	245	39,91	14,09			
	Toplam	1006	39,36	13,87			

Öğretmen adaylarının okudukları sınıf düzeyi ile sosyal medya bağımlılık düzeyi ve bunun alt ölçekleri bakımından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

Tablo 6.

Katılımcıların Sosyal Medya Bağımlılık Seviyelerinin ve Alt Boyutlarının, Aile Gelir Düzeyi Değişkenine Göre Dağılımı

Ölçek/Alt ölçek	Aile Gelir Durumu	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlamlı Fark
SMB-Toplam	A-Düşük	59	95,50	29,45	6,01	,003	A-C
	B-Orta	899	99,20	26,69			B-C
	C-Yüksek	48	112,20	32,85			
	Toplam	1006	99,44	27,31			
Meşguliyet	Düşük	59	33,89	10,36	2,10	,123	Yoktur
	Orta	899	35,41	9,70			
	Yüksek	48	37,79	11,23			
	Toplam	1006	35,44	9,83			
Duygu Durumu Düzenleme	Düşük	59	12,11	4,86	2,43	,088	Yoktur
	Orta	899	13,19	4,81			
	Yüksek	48	14,16	4,82			
	Toplam	1006	13,17	4,82			
Tekrarlama	Düşük	59	11,16	4,66	1,62	,197	Yoktur
	Orta	899	11,42	4,37			
	Yüksek	48	12,56	5,24			
	Toplam	1006	11,46	4,44			
Çatışma	A-Düşük	59	38,32	15,19	9,29	,000	A-C
	B-Orta	899	39,98	13,47			
	C-Yüksek	48	47,68	16,97			
	Toplam	1006	39,36	13,87			

Öğretmen adaylarının aile gelir durumları ile sosyal medya bağımlılığı ve alt ölçeği olan çatışma bakımından anlamlı bir farklılaşma görülmektedir. Diğer alt ölçekler olan meşguliyet, duygu durumu ve tekrarlama bakımından anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmektedir. Sosyal medya bağımlılığı toplam puanına baktığımızda, aile gelir durumu düşük olanlardan yüksek olanlara doğru artması ile sosyal medya bağımlılığı arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Çatışma boyutuna baktığımızda ise aile gelir durumu yüksek seviyede olan öğrencilerin, aile gelir durumu düşük seviyede olan öğrencilere göre çatışma puanlarının daha yüksek seviyede olduğu görülmektedir. Bu bulgu, katılımcıların aile gelir durumu arttıkça sosyal medya bağımlılık düzeylerinin de arttığını göstermektedir.

Tablo7.

Katılımcıların Sosyal Medya Bağımlılık Seviyelerinin ve Alt Boyutlarının Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Dağılımı

Ölçek/Alt ölçek	Anne Eğitim Durumu	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlamli Fark
SMB-Toplam	İlkokul	544	97,86	26,32	1,51	,182	Yoktur
	Ortaokul	215	100,0	26,63			
	Lise	153	101,5	29,54			
	Ön lisans	30	97,8	27,28			
	Lisans	39	106,0	31,10			
	Yüksek Lisans	5	114,0	43,68			
	Toplam	1006	99,43	27,32			
Meşguliyet	İlkokul	544	35,12	9,24	4,70	,799	Yoktur
	Ortaokul	215	35,50	9,66			
	Lise	153	36,28	11,07			
	Ön lisan	30	34,93	12,26			
	Lisans	59	36,08	11,06			
	Yüksek Lisans	5	38,25	12,03			
	Toplam	1006	35,44	9,83			
Duygu durumu Düzenleme	İlkokul	544	12,88	4,64	1,27	,274	Yoktur
	Ortaokul	215	13,32	4,84		""	
	Lise	153	13,44	4,99			
	Ön lisans	30	13,66	6,57			
	Lisans	39	14,33	5,06			
	Yüksek Lisans	5	13,25	5,31			
	Toplam	1006	13,17	4,83			
Tekrarlama	İlkokul	544	11,25	4,34	1,46	,198	Yoktur
	Ortaokul	215	12,00	4,41			
	Lise	153	11,64	4,73			
	Ön lisans	30	10,20	4,35			
	Lisans	39	11,57	4,51			
	Yüksek Lisans	5	12,50	6,45			
	Toplam	1006	11,46	4,44			
Çatışma	İlkokul	544	38,59	13,62	2,31	,042	Yoktur
	Ortaokul	215	39,16	13,51			
	Lise	153	40,12	14,38			
	Ön lisans	30	39,01	11,63			
	Lisans	39	44,08	15,68			
	Yüksek Lisans	5	50,00	22,58			
	Toplam	1006	39,34	13,87			

Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık düzeyinin anne eğitim durumu değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin tek faktörlü Anova testi uygulanmış ve sonuçlarına göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür.

Tablo 8.

Katılımcıların Sosyal Medya Bağımlılık Seviyelerinin ve Alt Boyutlarının Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Dağılımı

Ölçek/ Alt ölçek	Baba Eğitim Durumu	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlamlı Fark
SMB-Toplam	A-İlkokul	353	98,30	26,86	4,28	,001	A-C C-D D-F
	B-Ortaokul	226	97,72	27,36			
	C-Lise	220	104,8	25,95			
	D-Ön lisans	64	93,56	21,80			
	E-Lisans	133	97,60	29,44			
	F-Yüksek Lisans	10	123,1	46,81			
	Toplam	1006	99,44	27,32			
Meşguliyet	İlkokul	353	35,16	9,69	2,50	,029	Yoktur
	Ortaokul	226	35,16	9,79			
	Lise	220	37,12	9,57			
	Ön lisan	64	33,98	9,43			
	Lisans	133	34,24	10,73			
	Yüksek Lisans	10	40,00	13,26			
	Toplam	1006	35,44	9,83			
Duygu durumu Düzenleme	İlkokul	353	13,07	4,70	1,65	,144	Yoktur
	Ortaokul	226	12,90	4,83			
	Lise	220	13,74	4,80			
	Ön lisans	64	12,87	4,41			
	Lisans	133	12,90	5,24			
	Yüksek Lisans	10	16,10	5,25			
	Toplam	1006	13,17	4,83			
Tekrarlama	A-İlkokul	353	11,33	4,42	3,42	,004	C-D D-F
	B-Ortaokul	226	11,69	4,56			
	C-Lise	220	12,05	4,41			
	D-Ön lisans	64	10,39	3,85			
	E-Lisans	133	10,75	4,26			
	F-Yüksek Lisans	10	14,60	6,13			
	Toplam	1006	11,46	4,44			
Çatışma	A-İlkokul	353	38,73	13,59	4,18	,000	B-C D-C D-F
	B-Ortaokul	226	37,96	14,08			
	C-Lise	220	41,88	13,57			
	D-Ön lisans	64	36,31	11,06			
	E-Lisans	133	39,69	14,05			
	F-Yüksek Lisans	10	52,40	24,31			
	Toplam	1006	39,34	13,87			

Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık düzeyinin baba eğitim durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin tek faktörlü Anova testi uygulanmıştır. Elde edilen bulgularda baba eğitim durumu değişkeni ile sosyal medya bağımlılığı ve bunun alt ölçekleri olan tekrarlama ve çatışma alt boyutunda anlam bakımından farklılık olduğu görülmüştür. Baba öğrenim durumu yüksek lisans olan öğrencilerin sosyal medya bağımlılık puanları, tekrarlama alt ölçeği ve çatışma alt ölçeği puanları baba öğrenim durumu ön lisans olan öğrencilerin bağımlılık puanlarından daha yüksektir. Diğer alt ölçekleri olan meşguliyet ve duygu durumu düzenleme puanları bakımından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

Tablo 9.

Katılımcıların Sosyal Medya Bağımlılık Seviyelerinin ve Alt Boyutlarının Sosyal Medya Kullanım Durumuna Göre Dağılımı

Ölçek/Alt ölçek	Sosyal Medya Üyeligi	n	\bar{x}	ss	sd	t	p	Anlamlı Fark
SMB-Toplam	Evet	1003	105,0	27,34	1004	-352	463	Yoktur
	Hayır	3	99,43	20,22				
Meşguliyet	Evet	1003	37,00	9,84	1004	274	,100	Yoktur
	Hayır	3	35,43	3,46				
Duygu Durumu	Evet	1003	14,66	4,83	1004	-535	,269	Yoktur
	Hayır	3	13,17	2,88				
Tekrarlama	Evet	1003	11,46	4,58	1004	183	,840	Yoktur
	Hayır	3	11,00	4,44				
Çatışma	Evet	1003	42,33	13,88	1004	-372	,370	Yoktur
	Hayır	3	39,35	10,50				

Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık düzeyinin, sosyal medya üyelik durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin tek faktörlü Anova testi uygulanmış ve sonuçlarına göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür.

Tablo 10.

Katılımcıların Sosyal Medya Bağımlılık Seviyelerinin ve Alt Boyutlarının Sosyal Medya Kullanım Süresine Göre Dağılımı

Ölçek/Alt ölçek	Sosyal Medya Kullanım Yılı	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlamlı Fark
SMB-Toplam	A-1 yıldan az	76	91,64	26,07	7,35	,000	A-D
	B-1-3 yıl	265	95,34	25,91			
	C-4-6 yıl	323	99,85	26,84			
	D-6 +yıl	342	103,97	28,31			
	Toplam	1006	99,44	27,31			
	A-1 yıldan az	76	30,43	10,12			

Meşguliyet	B-1-3 yıl	265	33,77	9,11	14,06	,000	A-C
	C-4-6 yıl	323	36,02	9,17			A-D
	D-6 +yıl	342	37,29	10,35			B-C
	Toplam	1006	35,44	9,83			B-D
Duygu durumu Düzenleme	A-1 yıldan az	76	11,55	4,43	5,92	,001	A-C
	B-1-3 yıl	265	12,66	4,63			A-D
	C-4-6 yıl	323	13,32	4,88			B-D
	D-6 +yıl	342	13,79	4,90			
Tekrarlama	1 yıldan az	76	10,47	4,15	2,61	,050	Yoktur
	1-3 yıl	265	11,13	4,20			
	4-6 yıl	323	11,60	4,54			
	6 +yıl	342	11,82	4,55			
Çatışma	1 yıldan az	76	39,18	13,75	3,01	,029	Yoktur
	1-3 yıl	265	37,77	13,12			
	4-6 yıl	323	38,89	13,60			
	6 +yıl	342	41,06	14,56			
Toplam	1006	39,36	13,87				

Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık düzeyinin, sosyal medya kullanım yılı değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin tek faktörlü Anova testi uygulanmıştır. Sonuçlara bakıldığında, sosyal medya kullanım yılı değişkeni ile sosyal medya bağımlılığı ve bunun alt ölçekleri olan meşguliyet ve duygu durumu düzenleme arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Tekrarlama ve çatışma alt boyutları bakımında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Öğretmen adaylarının sosyal medya toplan puanlarından aldıkları puana göre, öğrencilerin sosyal medya kullanım yılı arttıkça sosyal medya bağımlılık düzeylerinin de arttığı tespit edilmiştir.

Tablo 11

Katılımcıların Sosyal Medya Bağımlılık Seviyelerinin ve Alt Boyutlarının Sosyal Medya Kullanım Sıklığına Göre Dağılımı

Ölçek/Alt ölçek	Sosyal Medya Kullanım Sıklığı	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlamlı Fark
SMB- Toplam	Her gün bir defa	103	94,79	28,65	2,404	,066	Yoktur
	Her gün birden fazla	842	100,4	26,90			
	Haftada birkaç kez	49	92,65	30,57			
	Ayda birkaç kez	2	93,50	4,94			
Toplam		1006	99,44	27,31			
Meşguliyet	A-Her gün bir defa	103	31,65	9,85	10,84	,000	A-B
	B-Her gün birden fazla	842	36,17	9,61			B-C
	C-Haftada birkaç kez	49	30,67	10,78			

	D-Ayda birkaç kez	2	35,00	,000			
	Toplam	1006	35,44	9,83			
Duygu Durumu	Her gün bir defa	103	12,50	4,75	1,726	,160	Yoktur
	Her gün birden fazla	842	13,31	4,83			
Düzenleme	Haftada birkaç kez	49	12,10	4,78			
	Ayda birkaç kez	2	13,00	,000			
	Toplam	1006	13,17	4,82			
Tekrarlama	Her gün bir defa	103	10,81	4,35	1,152	,327	Yoktur
	Her gün birden fazla	842	11,55	4,44			
	Haftada birkaç kez	49	11,42	4,53			
	Ayda birkaç kez	2	8,50	2,12			
	Toplam	1006	11,46	4,44			
Çatışma	Her gün bir defa	103	39,82	14,24	,128	,943	Yoktur
	Her gün birden fazla	842	39,36	13,81			
	Haftada birkaç kez	49	38,44	14,55			
	Ayda birkaç kez	2	37,00	7,071			
	Toplam	1006	39,36	13,87			

Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık düzeyinin, sosyal medya kullanım sıklığı değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin tek faktörlü Anova testi uygulanmıştır. sosyal medya kullanım sıklığı değişkeni ile sosyal medya bağımlılığı ve alt ölçekleri arasında anlam bakımından bir fark bulunmamıştır. Sadece meşguliyet alt ölçeği bakımından anlamlı fark bulunmuştur.

Tablo 12

Katılımcıların Sosyal Medya Bağımlılık Seviyelerinin ve Alt Boyutlarının Sosyal Medya Kullanımında Harcanan Günlük Süreye Göre Dağılımı

Ölçek/ Alt ölçek	Sosyal Medyada Harcanan Süre	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlamlı Fark
SMB-Toplam	A-5-10 dk	124	86,79	25,53	27,27	,000	A-D
	B-11-30 dk	312	92,66	24,41			A-E
	C-31-60 dk	295	99,32	30,70			
	D-61-120 dk	139	105,51	23,19			
	E-121 dk +	136	120,27	27,79			
	Toplam	1006	99,44	27,31			
Meşguliyet	A-5-10 dk	124	29,34	8,22	33,49	,000	A-E
	B-11-30 dk	312	33,38	9,56			
	C-31-60 dk	295	35,77	9,40			
	D-61-120 dk	139	37,57	8,31			
	E-121 dk +	136	42,76	9,03			
	Toplam	1006	35,44	9,83			
Duygu durumu	A-5-10 dk	124	11,87	4,69			

Düzenleme	B-11-30 dk	312	12,31	4,72	11,01	,000	A-E
	C-31-60 dk	295	13,16	4,42			
	D-61-120 dk	139	14,13	4,38			
	E-121 dk +	136	15,31	4,99			
	Toplam	1006	13,17	4,2			
Tekrarlama	A-5-10 dk	124	10,01	3,61	11,55	,000	A-E
	B-11-30 dk	312	10,84	4,11			
	C-31-60 dk	295	11,41	4,47			
	D-61-120 dk	139	12,20	4,24			
	E-121 dk +	136	13,53	5,10			
Toplam	1006	11,46	4,44				
Çatışma	A-5-10 dk	124	35,54	12,12	20,43	,000	A-E
	B-11-30 dk	312	36,12	12,03			
	C-31-60 dk	295	38,96	14,05			
	D-61-120 dk	139	41,59	12,38			
	E-121 dk +	136	48,65	15,70			
Toplam	1006	39,36	13,87				

Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık düzeyinin, sosyal medyada harcadıkları süre değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin tek faktörlü Anova testi uygulanmıştır. Buna göre, sosyal medya bağımlılığı ve alt ölçekleri bakımından anlamlı fark bulunmuştur. Sosyal medya toplam puanlarına baktığımızda sosyal medya ortamlarında 5-10 dk arası zaman harcayan katılımcılar ile sosyal medya ortamlarında 121 dk ve üzeri zaman harcayan katılımcılar arasında anlam bakımından farklılık bulunmuştur. Ayrıca katılımcıların sosyal medyada harcadıkları süre ile sosyal medya bağımlılıkları doğru orantılıdır. Bu durum sosyal medya bağımlılığının alt boyutları içinde geçerlidir. Bu bulguya göre, sosyal medyada harcanan süre sosyal medya bağımlılığı ile alt boyutlarını etkileyen bir faktördür. Öğretmen adaylarının sosyal medyada harcadıkları süre arttıkça sosyal medya bağımlılık seviyeleri, meşguliyetleri, duygu durumu düzenleme durumları, tekrarlama ve çatışma durumlarının da artış gösterdiği söylenebilir.

Tablo 13

Katılımcıların Sosyal Medya Bağımlılık Seviyelerinin ve Alt Boyutlarının İnternet Kullanımında Harcanan Süreye Göre Dağılımı

Ölçek/Alt ölçek	İnternette Harcanan Süre	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlamlı Fark
SMB-Toplam	A-5-10 dk	30	95,27	28,23	24,71	,000	B-D
	B-11-30 dk	163	88,15	22,96			B-E
	C-31-60 dk	342	94,24	25,95			
	D-61-120 dk	254	101,09	24,85			
	E-121 dk +	217	114,57	28,82			

	Toplam	1006	99,44	27,31			
Meşguliyet	A-5-10 dk	30	30,86	10,20			
	B-11-30 dk	163	31,07	8,27			A-E
	C-31-60 dk	342	33,54	9,64	25,34	,000	
	D-61-120 dk	254	36,14	9,10			
	E-121 dk +	217	40,82	9,51			
	Toplam	1006	35,44	9,83			
Duygu durumu Düzenleme	A-5-10 dk	30	12,72	5,16			
	B-11-30 dk	163	11,96	4,67	14,61	,000	B-E
	C-31-60 dk	342	12,28	4,60			
	D-61-120 dk	254	13,31	4,35			
	E-121 dk +	217	15,36	5,04			
	Toplam	1006	13,17	4,82			
Tekrarlama	A-5-10 dk	30	11,31	4,90			
	B-11-30 dk	163	10,34	3,82	8,89	,000	B-E
	C-31-60 dk	342	11,01	4,30			
	D-61-120 dk	254	11,46	4,03			
	E-121 dk +	217	13,02	5,03			
	Toplam	1006	11,46	4,44			
Çatışma	A-5-10 dk	30	40,37	13,61			
	B-11-30 dk	163	34,77	12,10	15,33	,000	B-E
	C-31-60 dk	342	36,98	12,68			
	D-61-120 dk	254	40,17	13,29			
	E-121 dk +	217	45,36	15,38			
	Toplam	1006	39,36	13,87			

Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık düzeyinin, İnternette harcadıkları süre değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin tek faktörlü Anova testi uygulanmıştır. Sosyal medya bağımlılığı ve bunun alt ölçekleri ile bakımından anlamlı fark bulunmuştur. Sosyal medya toplam puanlarına bakıldığında, internet ortamında 11-30 dk arası zaman harcayan katılımcılar ile internet ortamında 121 dk ve üzeri zaman harcayan katılımcılar arasında anlam bakımından farklılık bulunmuştur. İnternet ortamında 121 dk ve üzeri zaman harcayan katılımcıların internette daha çok meşguliyet durumu yaşadıkları ve daha çok çatışma içinde oldukları görülmektedir. Ayrıca katılımcıların internette harcadıkları süre ile sosyal medya bağımlılıkları doğru orantılıdır. Bu durum sosyal medya bağımlılığının alt boyutları için de geçerlidir. Buna göre internet ortamlarında harcanan

süre, sosyal medya bağımlılığı ile alt boyutlarını etkileyen bir faktördür. Öğretmen adaylarının internetteki harcadıkları süre arttıkça sosyal medya bağımlılık seviyeleri, meşguliyetleri, duygu durumu düzenleme durumları, tekrarlama ve çatışma durumlarında da artış görülmektedir.

Tablo 14

Katılımcıların Sosyal Medya Bağımlılık Seviyelerinin ve Alt Boyutlarının Sosyal Medyaya Bağlanılan Ortam Durumuna Göre Dağılımı

Ölçek/Alt ölçek	Sosyal Medyaya Bağlanılan Ortam	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlamlı Fark
SMB-Toplam	Ev	398	97,64	27,29	3,21	,012	Yoktur
	İnternet Kafe	6	102,40	23,94			
	Kablosuz ağ	448	109,16	27,52			
	Diğer	154	94,98	26,04			
	Toplam	1006	99,44	27,31			
Meşguliyet	A-Ev	398	34,37	9,16	4,63	,001	A-C
	B-İnternet kafe	6	35,50	13,29			
	C-Kablosuz ağ	448	36,86	9,79			
	D-Diğer	154	34,00	9,93			
	Toplam	1006	35,44	9,83			
Duygu Durumu Düzenleme	Ev	398	12,74	4,89	2,17	,070	Yoktur
	İnternet kafe	6	13,33	4,13			
	Kablosuz ağ	44	14,57	4,78			
	Diğer	15	3,05	4,72			
	Toplam	1006	13,17	4,82			
Tekrarlama	Ev	398	11,32	4,50	2,01	,090	Yoktur
	İnternet kafe	6	11,83	4,70			
	Kablosuz ağ	448	13,76	4,44			
	Diğer	154	10,85	4,19			
	Toplam	1006	11,46	4,44			
Çatışma	Ev	398	39,19	13,82	1,80	,126	Yoktur
	İnternet kafe	6	40,20	7,66			
	Kablosuz ağ	448	45,50	14,42			
	Diğer	154	37,07	12,26			
	Toplam	1006	39,60	13,87			

Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık düzeyinin, sosyal medyaya bağlandıkları ortam değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin tek faktörlü Anova testi uygulanmıştır. Sadece meşguliyet alt boyutunda anlamlı farklılık bulunmuştur. Buna göre öğretmen adaylarının sosyal medyaya bağlandıkları ortam öğretmen adaylarının meşguliyetlerini etkileyen bir faktördür. Öğretmen adaylarının sosyal medyaya bağlandıkları ortam arasında en çok kablosuz ağ bulunan

yerleri tercih ettikleri ve kablosuz ağ ile bağlandıkları ortamlarda sosyal medyada daha çok meşguliyet yaşadıkları söylenebilir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Tablo 15

Katılımcıların Akademik Erteleme Davranış Düzeyleri

Ölçek	n	min	max	\bar{x}	ss
Akademik Erteleme Davranışı	1006	24,00	95,00	56,58	13,19

Tablo 15'e göre, ortalama puanlara bakıldığında, akademik erteleme ölçeğinden alınan ortalama puan 56,58 olarak görülmektedir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 19, en yüksek puan ise 95 olabileceği düşünüldüğünde alınan 56,58'lik puanın ölçek ortalama puanının (47.5) yaklaşık 9,33 puan üzerinde olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre, öğretmen adaylarının akademik erteleme davranış düzeyleri *orta seviyenin üzerindedir* ve öğretmen adayları akademik olarak ertelemeci bir davranış sergilemektedir.

Tablo 16

Katılımcıların Akademik Erteleme Davranışı Puanının Cinsiyete Göre Dağılımı

Ölçek	Cinsiyet	n	\bar{x}	ss	sd
Akademik Erteleme Davranışı	Kadın	676	55,78	13,26	,510
	Erkek	330	58,21	12,93	,712

Tablo 16'ya göre, erkek öğrencilerin akademik erteleme puanlarının, kadın öğrencilerin puanlarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Buna göre erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre erteleme davranışında daha çok buldukları söylenebilir.

Tablo 17

Katılımcıların Akademik Erteleme Davranışı Puanının Öğrenim Gördükleri Anabilim Dalına Göre Dağılımı

Ölçek	Ana Bilim Dalı	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlam Farkı
Akademik Erteleme Davranışı	A-Matematik Eğitimi	131	60,51	12,80	4,12	,000	A-C
	B-Türkçe Eğitimi	118	59,56	11,61			A-E
	C-Okul Öncesi Eğitimi	119	54,94	13,29	A-F		
	D-Sınıf Eğitimi	128	57,65	13,32	A-G		
	E-İngilizce Eğitimi,	129	54,68	12,46			
	F-Sosyal Bilgiler Eğitimi	119	54,50	12,70			
	G-Fen Bilgisi Eğitimi	132	55,20	13,08			
	H-Rehberlik ve Danışmanlık Eğitimi	Psikolojik 130	55,61	14,80			
Toplam		1006	56,58	13,19			

Tablo 17'ye göre, öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışı puanlarının öğrenim gördükleri anabilim dalı değişkenine göre arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur. Matematik Eğitimi'nde okuyan katılımcıların Akademik Erteleme Davranış puanının (60,51) diğer katılımcıların puanlarına göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Buna göre Matematik Eğitiminde okuyan öğrencilerin, diğer öğrencilere göre daha çok erteleme davranışında buldukları söylenebilir. Okul öncesi Eğitimi (54,94), İngilizce Eğitimi (54,68), Sosyal bilgiler Eğitimi (54,50) ve Fen bilgisi Eğitimi (55,22) okuyan öğretmen adaylarının Akademik erteleme puanlarının düşük olduğu görülmektedir. Buna göre bu öğrencilerin diğer öğrencilere göre daha az erteleme davranışında buldukları söylenebilir.

Tablo 18

Katılımcıların Akademik Erteleme Davranışlarının Sınıf Düzeyine Göre Dağılımı

Ölçek	Sınıf Düzeyi	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlam Farkı
Akademik Erteleme Davranışı	1.sınıf	251	55,51	12,45	2,40	,066	Yoktur
	2.sınıf	255	58,07	14,08			
	3.sınıf	255	57,76	13,48			
	4.sınıf	245	54,91	12,60			
	Toplam	1006	56,58	13,19			

Tablo 18'e göre, öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışları ile buldukları sınıf düzeyleri arasında anlam bakımından bir fark bulunmamıştır.

Tablo 19

Katılımcıların Akademik Erteleme Davranışlarının Aile Gelir Durumuna Göre Dağılımı

Ölçek	Aile Durumu	Gelir	\bar{x}	ss	f	p	Anlam Farkı
Akademik Erteleme Davranışı	Düşük	59	55,81	12,66	707	,493	Yoktur
	Orta	899	56,52	13,14			
	Yüksek	48	58,66	14,88			
	Toplam	1006	56,58	13,19			

Tablo 19'a göre, öğretmen adaylarının aile gelir durumu ve akademik erteleme arasında anlam bakımından bir farklılık bulunmamıştır.

Tablo 20

Katılımcıların Akademik Erteleme Davranışlarının Anne Öğrenim Durumuna Göre Farklılaşmasına Yönelik Bulgular

Ölçek	Anne Eğitim Durumu	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlam Farkı
Akademik Erteleme Davranışı	İlkokul	544	56,49	13,20	128	,267	Yoktur
	Ortaokul	215	55,95	13,16			
	Lise	153	56,86	13,75			
	Ön lisans	30	56,06	11,97			
	Lisans	59	58,01	12,36			
	Lisansüstü	4	71,50	9,67			
	Toplam	1005	56,57	13,20			

Tablo 20'ye göre öğretmen adaylarının anne eğitim durumu ve akademik erteleme davranışı arasında anlam bakımından bir ilişki bulunmamıştır.

Tablo 21

Katılımcıların Akademik Erteleme Davranışlarının Baba Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Ölçek	Baba Eğitim Durumu	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlam Farkı
Akademik Erteleme Davranışı	İlkokul	353	56,97	13,60	1,55	,171	Yoktur
	Ortaokul	226	56,11	13,58			
	Lise	220	55,83	11,93			
	Ön lisans	64	55,75	12,18			
	Lisans	133	57,22	13,71			
	Lisansüstü	10	66,70	14,29			
Toplam		1006	56,58	13,19			

Tablo 21'e göre, öğretmen adaylarının baba eğitim durumu ve akademik erteleme davranışı arasında anlam bakımından bir farklılık bulunmamıştır.

Tablo 22

Katılımcıların Akademik Erteleme Davranışlarının Sosyal Medya Üyeliği Durumuna Göre Dağılımı

Ölçek	Sosyal medya üyelik	n	\bar{x}	ss	sd	t	p	Anlamlı Fark
Akademik Erteleme Davranışı	Evet	1003	61,66	16,165	1004	668	,800	Yoktur
	Hayır	3	56,56	13,19				

Öğretmen adaylarının sosyal medya üyelik durumu ve akademik erteleme davranışı arasında anlam bakımından bir ilişki bulunmamıştır.

Tablo 23.

Katılımcıların Akademik Erteleme Davranışlarının Sosyal Medya Kullanım Yılı Durumuna Göre Dağılımı

Ölçek	Sosyal Medya Kullanım Yılı	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlamlı Fark
Akademik Erteleme Davranışı	1 yıldan az	76	55,35	14,39	2,94	,032	Yoktur
	1-3 yıl	265	54,79	12,79			
	4-6 yıl	323	57,06	12,78			
	6 yıl +	342	57,78	13,49			
	Toplam	1006	56,58	13,19			

Öğretmen adaylarının sosyal medya kullanım yılı ve akademik erteleme davranışı arasında anlam bakımından bir farklılık bulunmamıştır.

Tablo 24.

Katılımcıların Akademik Erteleme Davranışlarının Sosyal Medya Kullanım Sıklığı Durumuna Göre Dağılımı

Ölçek	S-M Kullanım Sıklığı	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlam Farkı
Akademik Erteleme Davranışı	Her gün bir defa	76	55,35	13,49	2,94	,032	Yoktur
	Her gün birden fazla	265	57,78	14,39			
	Haftada birkaç kez	323	57,06	12,78			
	Ayda birkaç kez	342	54,79	12,79			
	Toplam	1006	56,58	13,19			

Öğretmen adaylarının sosyal medya kullanım sıklığı ve akademik erteleme davranışı arasında anlam bakımından bir farklılık bulunmamıştır.

Tablo 25.

Katılımcıların Akademik Erteleme Davranışlarının Sosyal Medyada Günlük Ortalama Harcanan Süre Durumuna Göre Dağılımı

Ölçek	S-M Harcanan Süre	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlam Farkı
Akademik Erteleme Davranışı	A-5-10 dk	124	54,76	13,18	7,68	,000	A-E B-E
	B-11-30 dk	312	55,07	12,73			
	C-31-60 dk	295	55,54	13,07			
	D-61-120 dk	139	57,89	12,60			
	E-121 dk+	136	62,48	13,50			
	Toplam	1006	56,58	13,19			

Tablo 25'e göre, öğretmen adaylarının sosyal medyada harcadıkları süre değişkeni ile akademik erteleme arasında anlam bakımından farklılık bulunmuştur. Sosyal medyada 11-30 dakika arası ve 61-120 dakika arası zaman harcayan katılımcılar ile sosyal medyada 121 dakika ve üzeri zaman harcayan katılımcılar arasında anlamlı farklılık görülmüştür. Buna göre öğretmen adaylarının sosyal medyada harcadıkları süre arttıkça akademik erteleme davranış puanlarında da artış görülmektedir. Öğretmen adaylarının sosyal medyada harcadıkları süre arttıkça erteleme davranışlarının da artış gösterdiği söylenebilir.

Tablo 26.

Katılımcıların Akademik Erteleme Davranışlarının İnternette Günlük Ortalama Harcanan Süre Durumuna Göre Dağılımı

Ölçek	İnternette Harcanan Süre	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlam Farkı
Akademik Erteleme Davranışı	A-5-10 dk	30	54,09	11,25	9,08	,000	A-E B-E
	B-11-30 dk	163	54,84	12,07			
	C-31-60 dk	342	55,20	12,71			
	D-61-120 dk	254	57,16	13,34			
	E-121 dk +	217	61,27	14,11			
	Toplam	1006	56,58	13,19			

Tablo 26'ya göre, öğretmen adaylarının internette harcadıkları süre değişkeni ile akademik erteleme arasında anlamlı fark bulunmuştur. İnternette 5-10 dakika arası ve 11-30 dakika arası zaman harcayan katılımcılar ile internette 121 dakika ve üzeri zaman harcayan katılımcılar arasında anlam bakımından farklılık bulunmuştur. Öğretmen adaylarının internette harcadıkları süre arttıkça akademik erteleme davranış puanlarında da artış görülmektedir. Buna göre öğretmen adaylarının internette harcadıkları süre arttıkça erteleme davranışlarının da artış gösterdiği söylenebilir.

Tablo 27.

Katılımcıların Akademik Erteleme Davranışlarının Sosyal Medyaya Bağlanılan Ortam Durumuna Göre Dağılımı

Ölçek	S-M Bağlanma Ortamı	n	\bar{x}	ss	f	p	Anlam Farkı
Akademik Erteleme Davranışı	Ev	398	56,27	12,96	,207	,935	Yoktur
	İnternet kafe	6	53,66	10,59			
	Kablosuz ağ	448	56,79	13,52			
	Diğer	154	56,90	13,04			
Toplam		1006	56,58	13,19			

Tablo 27'ye göre, öğretmen adaylarının sosyal medyaya bağlandıkları ortam ile akademik erteleme davranışı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Tablo 28

Katılımcıların Sosyal Medya Bağımlılıkları ve Akademik Erteleme Davranışları Arasındaki İlişki

Değişkenler	SMB-Toplam	Meşguliyet	Duygu Durumu Düzenleme	Tekrarlama	Çatışma
Akademik Erteleme	,342	,252	,256	,230	,331

Tablo 28'e göre, öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıkları ve alt boyutları ile akademik erteleme davranışı arasında anlamlı bir ilişki vardır. Pearson korelasyon analizi sonucunda Sosyal Medya Bağımlılığı ve bunun alt boyutları olan, Meşguliyet, Duygu Durum Düzenleme, Tekrarlama ve Çatışma ile Akademik Erteleme puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Sonuç olarak değişkenler arasındaki ilişkinin pozitif yönde ve anlamlı olduğu görülmektedir. Buna göre sosyal medya bağımlılığı ve bunun alt boyutları olan meşguliyet, duygu durumu düzenleme, tekrarlar ve çatışma akademik ertelemeyi etkileyen bir faktördür. Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıkları ve bunun alt boyutlarında görülen artış akademik erteleme düzeylerini de etkilemektedir. Sosyal medya bağımlılık seviyelerinin artması durumunda akademik erteleme davranışlarının da artış gösterdiği bulunmuştur.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Bu çalışmada, eğitim fakültesinde okumakta olan öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık düzeyleri ile akademik erteleme davranışları arasındaki ilişki incelenmiştir.

1. Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık seviyelerine dair sonuçlar

Araştırmada ortaya çıkan bulgulara göre, öğretmen adaylarının sosyal medyaya *az seviyede bağımlı* oldukları söylenebilir. Alt ölçeklerden alınan ortalama puanlar incelendiğinde, *Meşguliyet ve Duygu Durum Düzenleme* alt ölçeğinde sosyal medyaya *orta seviyede bağımlı* olduğu görülmektedir. *Tekrarlama ve Çatışma* alt ölçeğinde ise sosyal medyaya *az bağımlı* olduğu söylenebilir. Özşahin (2019) ve Tutgun Ünal (2015) da çalışmalarında, katılımcıların sosyal medyaya az bağımlı olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Ünlü (2018) ve İliş (2018) çalışmasında katılımcıların sosyal medyaya orta düzeyde bağımlı oldukları sonucuna ulaşmıştır. Gürültü (2016), lise öğrencileri ile yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin sosyal medyaya bağımlılık düzeylerinin, orta seviyede olduğunu bulmuştur. Sosyal medya bağımlılığı alt ölçeklerde ise, katılımcıların meşguliyet ve duygu durum düzenleme alt ölçeğinde sosyal medyaya orta seviyede bağımlı oldukları, Tekrarlama ve Çatışma alt ölçeğinde ise sosyal medyaya az bağımlı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar, çalışmadan elde edilen sonuçları desteklemektedir.

Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık puanının ve alt boyutlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı, fakat çatışma boyutunda erkeklerin puanlarının, kadınların puanlarına göre daha yüksek olduğu, meşguliyet boyutunda kadın katılımcıların puanlarının erkek katılımcılara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Buna göre kadınlar erkeklere göre sosyal medyada daha fazla meşgul olmaktadır. Özşahin (2019) çalışmasında, sosyal medya bağımlılık puanı ve alt boyutları olan tekrarlama ve çatışma alt boyutlarında erkek öğretmenlerin ortalama puanını kadın öğretmenlerin puanlarından daha yüksek bulmuştur. Şeker (2018) ile Teyfur ve diğerleri (2017) çalışmalarında kadın katılımcıların sosyal medya bağımlılık düzeyinin erkek katılımcılardan daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Polat (2018), Kaya (2018), Gürültü (2016), Tutgun Ünal (2015) çalışmalarında, kadın katılımcılar ve erkek katılımcıların sosyal medya bağımlılığının cinsiyete göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık düzeyi bakımından; Matematik Eğitimi'nde okuyan öğretmen adaylarının *orta seviyede bağımlı* oldukları, diğer öğretmen adaylarının ise *az seviyede bağımlı* oldukları tespit edilmiştir. Sosyal Bilgiler Eğitimi'nde okuyan öğrencilerde ise sosyal medya bağımlılık seviyesi diğer öğrencilere göre düşük seviyededir. Sonuç olarak, öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılık seviyelerinin öğrenim gördükleri anabilim dalına göre değişiklik gösterdiği söylenebilir.

Öğretmen adaylarının buldukları sınıf düzeyi ile sosyal medya bağımlılık düzeyi ve bunun alt boyutları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Şeker (2018) çalışmasında, sosyal medya bağımlılık düzeyi bakımından yaşa göre anlamlı fark olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ona göre 21 yaş ve altı katılımcıların sosyal medya bağımlılığı düzeylerinin 22-31 yaş arası ile 32 yaş ve üstü katılımcılardan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Polat (2018) da katılımcıların yaş oranı düştükçe sosyal medya bağımlılık düzeyinin anlamlı bir şekilde arttığını vurgulamıştır. Tutgun Ünal (2015), sosyal medya bağımlılığının yaşa göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Öğretmen adaylarının aile gelir durumu yükseldikçe sosyal medya bağımlılık oranının da yükseldiği görülmektedir. Gürültü (2016)'ye göre, lise öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı aile gelir durumuna göre farklılaşmamaktadır. Teyfur ve diğerleri (2017), aile gelir durumu ile sosyal medya bağımlılığı arasındaki farkın anlamlı olmadığını belirtmiştir.

Öğretmen adaylarının anne eğitim durumu ve sosyal medya bağımlılığı arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Ancak baba eğitim durumu ve sosyal medyaya bağımlılığı ile tekrarlama ve çatışma alt boyutları arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının babalarının eğitim seviyesi arttıkça sosyal medya bağımlılık oranlarının da arttığı söylenebilir. Teyfur ve diğerleri (2017) ile Gürültü (2016) çalışmalarında, anne ve baba öğrenim durumu ile öğrencilerin sosyal medya bağımlılığı arasında bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Öğretmen adaylarının sosyal medya üyelik durumu ile sosyal medya bağımlılığı ve alt boyutları arasındaki farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. Teyfur ve diğerleri (2017) sosyal medya bağımlılık düzeyi ve meşguliyet alt boyutu arasında anlamlı fark olduğu, ama diğer alt boyutlar arasındaki farkın anlamlı olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Gürültü (2016) de çalışmasında, lise öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı ölçeği puanlarının sosyal medya üyeliği durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşmıştır.

Öğretmen adaylarının sosyal medyayı kullanma yılı değişkeni ve sosyal medyaya bağımlılık seviyeleri ile bunun alt boyutları olan meşguliyet ve duygu durumu düzenleme arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Öğretmen adaylarının sosyal medya kullanım yılı arttıkça sosyal medya bağımlılık oranlarının da arttığı söylenebilir. İliş (2018), Teyfur ve diğerleri (2017), Gürültü (2016) ve Tutgun Ünal (2015) çalışmalarında sosyal medyayı kullanma yılı ve sosyal medya bağımlılığı arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Öğretmen adaylarının sosyal medya kullanım sıklığı değişkeni ile sosyal medya bağımlılığı ve diğer alt boyutları arasında anlamlı fark olmadığı, yalnızca meşguliyet alt boyutu ile sosyal medyayı kullanma süresi arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir. Her gün bir defadan fazla sosyal medyayı kullananlar, her gün bir defa kullananlara göre; her gün bir defa kullananlar da haftada birkaç kez kullananlara göre sosyal medyaya daha fazla bağımlılık göstermektedirler. Sosyal medya

kullanım sıklığının artmasının sosyal medya bağımlılık seviyesini de arttırdığı söylenebilir. Kaya (2018), Teyfur ve diğerleri (2017), Gürültü (2016), Tutgun Ünal (2015) sosyal medya kullanma sıklığına göre anlamlı düzeyde farklılaşma olduğunu bulmuşlardır. Sosyal medya kullanım sıklığı arttıkça, katılımcıların sosyal medya kullanım oranları, tekrarlamaları, sosyal medyada meşgul olma durumları yani sosyal medya bağımlılıklarının da artış gösterdiği söylenebilir.

Öğretmen adaylarının *sosyal medyada harcadıkları günlük süre ve internette harcanan günlük süre* değişkenleri ile sosyal medya bağımlılığı ve bunun alt boyutları arasında anlam bakımından farklılık bulunmuştur. Buna göre öğretmen adaylarının sosyal medyada harcadıkları süre arttıkça sosyal medya bağımlılık oranında da artış olduğu söylenebilir. Gürültü (2016) çalışmasında, lise öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı ölçeği puanlarının sosyal medyada günlük ortalama harcanan süre ve internette harcanan günlük süre değişkenine göre ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Teyfur ve diğerleri (2017), sosyal medya bağımlılığı ile sosyal medyayı günlük kullanım süresi ve interneti günlük kullanım süresi arasındaki farkın anlamlı olmadığını bulmuşlardır.

Öğretmen adaylarının *sosyal medyaya bağlandıkları ortam* değişkeni ile sosyal medya bağımlılığı ve alt boyutları arasında anlam bakımından bir farklılığın olmadığı, ancak yalnızca meşgulliyet alt boyutu bakımından anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Öğretmen adaylarının en çok kablosuz ağ bulunan yerleri tercih ettikleri görülmektedir. Gürültü (2016) çalışmasında, lise öğrencilerinin sosyal medya bağımlılıkları ve alt boyutları açısından sosyal medyaya bağlanılan ortam durumuna göre farklılaşma olmadığı bulgusuna ulaşmıştır.

2. Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışı seviyelerine dair sonuçlar

Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranış düzeylerinin *orta seviyenin üzerinde* olduğu bulunmuştur. Öğretmen adaylarının akademik olarak ertelemeci bir davranış sergiledikleri söylenebilir. Demir (2018), Demir (2017) ve Çetin (2016) çalışmalarında, araştırmaya katılan öğrencilerin akademik erteleme davranışını genel olarak orta seviyede bulmuşlardır. Gürültü (2016) ve Çakıcı (2003) ise çalışmalarında lisede okuyan öğrencilerinin akademik erteleme düzeylerinin orta seviyenin üzerinde olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Araştırma sonucunda erkek katılımcıların akademik erteleme puanlarının, kadın katılımcıların akademik erteleme puanlarından daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu durumda cinsiyetin akademik erteleme davranışı üzerinde anlamlı bir etkisi olduğu ve erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre akademik erteleme davranışını daha yoğun olarak sergiledikleri söylenebilir. Demir (2018), Gürültü (2016), Çetin (2016), Kandemir (2010), Gür ve diğerleri (2018) tarafından yapılan çalışmalarda da, erkeklerin kadınlara göre daha çok akademik yönden erteleme davranışında buldukları tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, çalışmadan elde edilen sonuçla örtüşmektedir. Bu çalışmaların aksine, Teyfur

ve diğerleri (2017) tarafından yapılan çalışmada akademik erteleme ve cinsiyet değişkeni ile ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışı puanları ile *öğrenim gördükleri anabilim dalı* değişkeni arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur. Matematik Eğitimi'nde okuyan katılımcıların diğer katılımcılara göre daha çok ertelemeci oldukları söylenebilir. Okul Öncesi Eğitimi, Fen Bilgisi Eğitimi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi'nde okuyan katılımcıların akademik erteleme davranış puanının düşük seviyede olduğu görülmektedir. Demir (2017) çalışmasında, katılımcıların öğrenim gördükleri anabilim dalına göre akademik erteleme eğilimi arasında anlamlı farklılaşma olmadığını bulmuştur.

Akademik erteleme davranışı ile *sınıf düzeyi* arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Teyfur ve diğerleri (2017) de çalışmalarında akademik erteleme davranışı ve sınıf düzeyi arasında anlam bakımından fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Kandemir (2010)'in çalışmasına göre, dördüncü sınıfta olan üniversite öğrencileri ile birinci sınıfta olan üniversite öğrencileri arasında farklılık meydana geldiği görülmüştür. Buna göre üniversitede öğrenim gören dördüncü sınıf üniversite öğrencilerinin ertelemede bulunma davranışlarının, diğer sınıf düzeylerinde okuyanlara göre ve özellikle de 1. Sınıfta okuyan katılımcılara göre daha yoğun olarak sergiledikleri söylenebilir. Gürültü (2016), lisede okuyan öğrencilerin ertelemeci davranış durumlarının sınıfların düzeyine göre farklılaştığını bulmuştur. 9. ve 12. sınıf öğrencilerinin ertelemeci davranış puanları, 10 ve 11. sınıf öğrencilerinin puanlarına göre yüksektir ve anlam bakımından farklılaşmaktadır. Bu araştırmaların aksine, Sula Ataş (2018) ergenler üzerine yapmış olduğu çalışmada ergenlerin akademik erteleme davranışlarında sınıf düzeyi değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulamamıştır.

Katılımcıların *aile gelir durumu* ve akademik erteleme arasında anlam bakımından bir fark bulunmamıştır. Teyfur ve diğerleri (2017) de çalışmalarında akademik erteleme davranışı ve aile gelir durumu arasındaki farkın anlamlı olmadığını bulmuştur. Gürültü (2016), lise öğrencilerinde aile gelir durumu düşük olanların akademik erteleme davranışı puanlarının, aile gelir durumu orta olanların puanlarından daha yüksek olduğu ve farklılaştığı, aile gelir durumu düşük olan bireylerin akademik erteleme davranışlarının da düşük olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Katılımcıların *anne ve baba eğitim durumu* değişkeni ile akademik erteleme davranışları arasında anlam bakımından farklılık bulunmamıştır. Kandemir (2010) yaptığı çalışmada, baba eğitim durumu üniversite olan katılımcıların daha çok erteleme davranışında buldukları sonucuna ulaşmıştır. Akdemir'in (2013) yaptığı çalışmada da benzer şekilde, anne ve baba eğitimlerinin seviyesi üniversite olan katılımcıların erteleme davranışlarının da yüksek seviyede olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Uzun vd. (2016) yaptığı araştırmada, annenin ve babanın eğitimlerinin seviyesi arttıkça katılımcıların daha çok ertelemeci davranışlarda buldukları sonucuna ulaşmıştır. Akkuş (2018) çalışmasında, anne ve baba eğitim seviyesi ilköğretim ve üniversite olan katılımcıların daha az

ertelemeci davranışta buldukları sonucuna ulaşmıştır. Tanrıkulu (2013) alışmasında, annenin öğrenim seviyesi ilköğretim olan katılımcıların, daha çok ertelemeci davranışlar gösterdikleri sonucuna ulaşmıştır. Oran (2016) ve Gürültü (2016) araştırmalarında, katılımcıların akademik ertelemeci davranışlarının, annenin eğitimi durumuna göre anlamlı farklılık göstermediğini bulmuşlardır.

Öğretmen adaylarının *sosyal medya üyelik durumu* ve akademik erteleme davranışı arasında anlam bakımından bir farklılık bulunmamıştır. Teyfur ve diğerleri (2018) tarafından yapılan çalışmada, sosyal medyada üyeliği bulunan katılımcıların sosyal medya ile daha çok meşgul oldukları ve akademik erteleme davranışını daha çok sergiledikleri sonucuna ulaşmıştır. Gürültü (2016) de çalışmasında sosyal medyada üyelik durumu olan katılımcıların, üyelik durumu olmayan katılımcılara nazaran daha çok ertelemeci davranışlarda buldukları sonucuna ulaşmıştır.

Katılımcıların *sosyal medya kullanım yılı* ve akademik işlerini erteleme davranışları arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır. Akdemir'in (2013) alışmasında üç yıl ve üzeri süre boyunca sosyal medyayı aktif olarak kullanan katılımcıların erteleme davranışını da o oranda çok gösterdiği kullandığı sonucuna ulaşmıştır. Ergenç (2011), sosyal medyayı kullanma yılının artması ile ertelemeci davranışların arttığını vurgulamıştır. Gürültü (2016) de çalışmasında katılımcılarda sosyal medyayı kullanma yılının ilk zamanlarda ertelemeci davranışta bulunmadıklarını ama kullanım yıllarının artması ile erteleme davranışının da artış gösterdiği sonucuna ulaşmıştır.

Katılımcıların *sosyal medya kullanımındaki sıklık* ve akademik ertelemeci davranışları arasındaki anlam bakımından bir farklılık bulunmamıştır. Teyfur ve diğerleri (2017) ile Gürültü (2016) alışmalarında sosyal medya kullanım süresinin meşguliyeti etkilediğini, katılımcıların sosyal medya ortamlarında geçirdikleri süre arttıça sosyal medya ile daha çok meşgul olduklarını ve bundan dolayı akademik işlerini ertelediklerini vurgulamışlardır.

Katılımcıların sosyal medyada ve internette harcadıkları günlük süre değişkeni ile akademik erteleme davranışı arasında anlam bakımından farklılık bulunmuştur. İnternette ve sosyal medya ortamlarında geçirilen zaman ve akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin anlamlı ve pozitif yönlü olduğu sonucu tespit edilmiştir. Katılımcılar, internette ve sosyal medya ortamında çok zaman harcadıkları ve bu ortamlardan zamanında ayrılamadıkları için ödevlerini yapmak, sınavlara hazırlanmak ve planlarına uymak gibi akademik görevlerini zamanında yapmamakta ve ertelemeci davranışlarda bulunmaktadır. Teyfur ve diğerleri (2017) ile Gürültü (2016) de çalışmalarında benzer sonuçlara ulaşmıştır.

Katılımcıların sosyal medyaya bağlandıkları ortam değişkeni ile akademik erteleme davranışı arasında anlam bakımından bir farklılık görülmemektedir. Gürültü (2016) de benzer sonuca ulaşmıştır.

3. Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıkları ve akademik erteleme davranışı seviyeleri arasındaki ilişkiye dair sonuçlar

Katılımcıların sosyal medya bağımlılıkları ile akademik erteleme davranışı arasındaki ilişki incelendiğinde ise aralarında anlamlı bir farklılık görülmektedir. Akademik erteleme davranışı ve sosyal medya bağımlılığı ve alt boyutları olan meşguliyet, duygu durumu düzenleme, tekrarlama ve çatışma değişkenleri arasındaki farklılığın pozitif yönde ve anlamlı olduğu görülmüştür. Öğretmen adaylarının sosyal medya bağımlılıkları arttıkça, öğrencilerin ders çalışmaya daha az zaman ayırdığı, ödevlerini geciktirdiği, ders planına uymadığı, sınav için çalışmalarını genellikle son günlere bıraktığı ve sosyal medyada daha fazla ve daha keyifli bir şeyler yapmak istediği için akademik ödevlerini yapmadığı ya da ertelediği söylenebilir. Teyfur ve diğerleri (2017) ile Gürültü (2016) çalışmalarında sosyal medya bağımlılığı ve akademik erteleme davranışı arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunduğunu ve akademik ertelemenin yüzde 19'unu sosyal medya bağımlılığının yordadığını belirtmişlerdir. Ergenç (2011) ile Akdemir (2013) çalışmalarında öğrencilerin sosyal medya tutumlarının akademik erteleme davranışının bir belirleyicisi olduğu bulgusuna ulaşmışlardır.

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının katılımcıların, akademik erteleme davranışında buldukları görülmektedir. Erteleme davranışı erkek öğretmen adaylarında daha çok görülmektedir. Öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri anabilim dalı açısından; matematik eğitiminde okuyan katılımcıların diğer katılımcılara nazaran daha fazla erteleme davranışında buldukları görülmüştür. Sınıf değişkenine göre ise 2.sınıf ve 3.sınıf öğrencilerinin, diğer sınıf düzeyinde okuyan öğrencilere göre akademik erteleme davranışlarının yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. 4.sınıf öğrencilerinin girecek oldukları KPSS Sınavı stresi ve okulu bitirip hayata atılma düşünceleri onları akademik erteleme davranışında bulunmaktan alıkoymuş olabilir.

Sosyal medya bağımlılıkları öğretmen adaylarını akademik erteleme davranışına itmektedir ve akademik erteleme düzeyi de orta seviyenin üzerindedir. Bundan dolayı öncelikli olarak sosyal medya bağımlılığından kurtulmaları gerekmektedir.

Öneriler

Yapılan çalışmalarda; cinsiyete göre farklı sonuçlar ortaya çıktığı görülmektedir. Bu yüzden sosyal medya bağımlılığı konusunda daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır.

Yapılan araştırmalar sonucunda katılımcıların akademik erteleme düzeylerinin orta seviyenin üzerinde olduğu görülmüştür. Ertelemeci davranışlarını azaltıcı ve öğrencilerin sorumluluk duygularını artıracak kişisel ve eğitsel rehberlik çalışmaları yapılabilir.

Sosyal medya yaygın bir şekilde kullanılan bir iletişim ortamı olduğu için, öğretmen adaylarının sosyal medya kullanımı hakkında gerektiği gibi bilinçlendirecek ve iletişim ortamlarını faydalı bir

şekilde kullanmaya yöneltmek amacıyla, ‘Medya Okuryazarlığı Eğitimi’ dersinin zorunlu ders olup, bütün üniversite öğrencilerine okutulması faydalı olabilir. Sosyal medyanın bir eğitim aracı olarak kullanılması yönünde faaliyetler faydalı olabilir.

KAYNAKÇA

- Akdemir, N. N. (2013). “*İlköğretim öğrencilerinin Facebook tutumları ile akademik erteleme davranışları ve akademik başarıları arasındaki ilişkilerin incelenmesi*”. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Akkuş, R. (2018). “*8. sınıf öğrencilerinin Facebook tutumu ile akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Balıkesir ili merkez ilçeler örneği)*”. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Büyükşener, E. (2009). “Türkiye’de sosyal ağların yeri ve sosyal medyaya bakış”. *XIV. Türkiye’de İnternet Konferansı Bildirileri*, 12-13.
- Çakıcı, D. Ç. (2003). “*Lise ve üniversite öğrencilerinde genel erteleme ve akademik erteleme davranışının incelenmesi*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara:
- Çetin, N. (2016). “*Lise öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının incelenmesi*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Çukurluöz, Ö. (2016). “*Lise öğrencilerinin dijital bağımlılıklarının incelenmesi: Ankara ili Çankaya ilçesi örneği*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dalaylı, F. Ü. (2018). “*Orta yaş üstü bireylerin dijital çağda iletişim kurma pratikleri: sosyal medya bağımlılığı ve sosyal izolasyon*”. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Demir, F. (2017). “*Öğretmen adaylarının akademik erteleme eğilimleri ve öğrenme yaklaşımlarının incelenmesi*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Amasya.
- Demir, M. F.(2018). “*Lise son sınıf öğrencilerinin üstbilis becerileri ve akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir.
- Ergenç, A. (2011). “*Web 2.0 ve sanal sosyalleşme: Facebook örneği*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Gür, S. H, Bakırcı, Ö, Karabaş, B. N, Bayoğlu, F. ve Atlı, A.(2018). “Üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığının akademik erteleme davranışları üzerindeki etkisi” *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2018, (5,10) 68 – 77.
- Gürültü E. (2016). “*Lise öğrencilerinin sosyal medya bağımlılıkları ve akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Hazar, Ç. M. (2011). “Sosyal medya bağımlılığı - bir alan çalışması. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, Bahar, Sayı:32, 151-175.
- İliş, A. (2018). “*Eğitim fakültesi öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin farklı değişkenler açısından incelenmesi*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Kandemir, M. (2010). “*Akademik erteleme davranışını açıklayıcı bir model*”. (Yayımlanmamış doktora lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (2015). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. (28. baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaya, G. (2018). “*Sosyal medya bağımlılığı ile internet kullanım amaçları arasındaki ilişki üzerine bir araştırma*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Kuss, D. J. & Griffiths, M. (2011). “Online social networking and addiction - a review of the psychological literature”, *International Journal of Environmental Research and Public Health* (8), 3528-3552.
- Oran, S. (2016). “*Anadolu lisesi öğrencilerinde akademik erteleme davranışının incelenmesi*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Özşahin, C. (2019). “*Öğretmenlerin sosyal medya bağımlılığı, öğretmenlik öz-yeterlilikleri ve motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesi*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Gaziantep.
- Polat, R.(2018). “*Tüketim toplumu bağlamında sosyal medya bağımlılığı*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Savcı, M. ve Aysan, F. (2017). “Teknolojik bağımlılıklar ve sosyal bağlılık: internet bağımlılığı, sosyal medya bağımlılığı, dijital oyun bağımlılığı ve akıllı telefon bağımlılığının sosyal bağlılığı yordayıcı etkisi”. *The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences*, 30 (3), 202-216.
- Sula Ataş, N. (2018). “*Ergenlerin erteleme davranışları, akademik öz yeterlik inançları ve mükemmeliyetçilik düzeyleri*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.

- Şeker, V. T. (2018). “*Sosyal medya bağımlılığı ile depresyon ve anksiyete arasındaki ilişki*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tanrıkulu, M. (2013). “*Ergenlerin akademik erteleme davranışlarıyla benlik saygılarının incelenmesi*”. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Teyfur, M. Akpunar, B. Safalı, S. ve Ercengiz, M. (2017). “Eğitim fakültesi öğrencilerin akademik erteleme davranışları ile sosyal medya bağımlılığı arasındaki ilişkinin farklı değişkenler açısından incelenmesi”, *Turkish Studies*, (12/33) 625-640.
- Turel, O., & Serenko, A. (2012). “The benefits and dangers of enjoyment with social networking websites”. *European Journal of Information Systems*, 21(5), 512-528, <https://doi.org/10.1057/ejis.2012.1>.
- Tutgun Ünal, A. (2015). “*Sosyal medya bağımlılığı: üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma*”. (Yayımlanmamış doktora lisans tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tutgun-Ünal A. ve Deniz, L. (2015). “Development of the social media addiction scale”. *Online Academic Journal of Information Technology*, 6(21), 51-70.
- Uzun, Ö. Yıldırım, V. ve Uzun, E. (2016). “Dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu olan ergenlerde sosyal medya kullanım alışkanlıkları ve sosyal medya bağımlılığı, benlik saygısı ve algılanan sosyal destek ilişkisi”, *Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care*, Cilt 10, Sayı 3, 142-147.
- Ünlü, Z. R. (2018). “*Sosyal medya bağımlılığı ve psikolojik dayanıklılık*”, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

İnternet Kaynakları:

URL 1: <https://wearesocial.com/uk/digital-2019/> (11.04.2019).

URL 2: <https://dijilopedi.com/2019-turkiye-internet-kullanim-ve-sosyal-medya-istatistikleri/> (11.04.2019).

URL 3: <https://www.statista.com/statistics/282846/regular-social-networking-usage-penetration-worldwide-by-country/> Erişim Tarihi 16.04.2019

URL 4: <https://dijilopedi.com/2019-turkiye-internet-kullanim-ve-sosyal-medya-istatistikleri/> (10.04.2019).

URL 5: <https://www.e-psikiyatri.com/sosyal-medya-bagimlilik-uyusturucudan-kotu-63010> (20.02.2019).